

In november 1997 reikte de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) voor de eerste keer de Avicennaprijs uit. Deze prijs die eens in de twee jaar wordt uitgereikt, bestaat uit een geldbedrag van 1.500 euro en een kunstwerk. Zij is ingesteld door het voormalig Overlegorgaan Gezondheidszorg en Multiculturele samenleving (OGM) ter gelegenheid van haar vijftienvestigjarig bestaan. De prijs is, evenals de stichting die haar beheert, genoemd naar Avicenna; een geneesheer uit het Perzië van de elfde eeuw die de grondslag legde voor de moderne geneeskunde. Zijn werk werd in het Latijn vertaald en had grote invloed op de ontwikkeling van de Europese geneeskunde.

De Avicennaprijs wordt uitgereikt aan een zorgverlener of instelling die heeft bijgedragen aan een wezenlijke verbetering van zorg aan allochtonen. De beoordelingscriteria van de jury zijn:

- is werkzaam in de gezondheidszorg in Nederland;
- levert een duidelijke bijdrage aan verbetering van zorg en hulpverlening aan allochtonen, waardoor gezondheidsverschillen verminderen;
- de gehanteerde methodiek is innovatief en actueel;
- de activiteiten hebben een uitstraling binnen de eigen sector of naar andere sectoren; de resultaten zijn duurzaam en overdraagbaar.

Vandaag, 1 november 2011, wordt de Avicennaprijs voor de zevende keer uitgereikt. Na een oproep voor voordrachten op relevante websites en in vakbladen en via eigen netwerken zijn vijftien voordrachten voor de prijs ingediend.

De voordrachten, die zeer zeker het vermelden waard zijn, maar die niet behoren tot de eerste drie door de jury uitgekozen projecten zijn (in alfabetische volgorde)

- Blik Bijzonder (www.blikbijzonder.nl) verzamelt verhalen van allochtone en autochtone bewoners van woonzorgcentra. Kunstenaars uit de omgeving geven deze verhalen samen met buurtgenoten, zoals leerlingen van de buurtschool, vorm, waarna deze verhalen in een performancesetting in de woonzorgcentra maar ook daar buiten worden gespeeld. De cohesie tussen de bewoners van de centra en de band met de buurt wordt door dit project verstevigd.
- Ftah-al-Bab (Open de deur!) is een project van het Steunpunt GGZ Utrecht (www.ggzutrecht.nl) dat zich richt op het stimuleren van de dialoog over psychiatrische problemen binnen de Marokkaanse gemeenschap. Hiertoe is een dvd gemaakt met taboe doorbrekende portretten van Marokkaanse migranten met psychiatrische problemen.
- HealthNetTPO (www.healthnettpo.org/nl/1109/methodiekontwikkeling-bijzondere-vluchtelingenopvang.html) heeft op verzoek van de COA een methodiek ontwikkeld voor groepen asielzoekers met gedragsproblematiek. Deze methodiek, die uitgaat van een "systeemaanpak", is vooral gericht op COA-medewerkers in het omgaan met deze problematiek en het vergroten van hun bewustwording omtrent de achtergrond daarvan. HealthNetTPO heeft een aantal COA-medewerkers getraind om alle opvangmedewerkers van de COA in deze methodiek te trainen.
- Interculturele Palliatieve Zorg. Binnen het kader van een breed interculturalisatiebeleid heeft Cordaan (Amsterdam) deelgenomen aan het landelijk project Interculturele Palliatieve Zorg, waarin vraaggerichte zorg in een cultuursensitieve organisatie centraal staat. De medewerkers van de Palliatieve Unit van Verpleeghuis de Die zijn getraind in het geven van deze zorg. Zij hebben zich deze "out of the box" manier van werken uitstekend eigen gemaakt, wat de zorg zeer ten goede komt.
- Internationaal Vrouwencentrum in Den Helder heeft samen met GGD Holland Noorden en het Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland het Platform Eergerelateerd Geweld opgericht, met het doel om groepen die met eergerelateerd geweld te maken hebben te helpen om dit geweld aan te pakken. Ook de ketenpartners en de achterliggende doelgroepen worden van informatie voorzien.
- Kwido pa Anciano runt met tien vrijwilligers drie keer per week een dagopvang voor ongeveer 45 Antilliaanse ouderen in de deelgemeente Feyenoord in Rotterdam (www.zorgcocon.nl). Tijdens de opvang worden verschillende activiteiten aangeboden. Daarnaast worden uitstapjes georganiseerd. Ook vindt voorlichting plaats, o.a. over diabetes en Alzheimer, en wordt ondersteuning geboden. Hierbij werkt men samen met zoveel mogelijk andere organisaties.
- Roline Dams is voorgedragen door Zorggroep Crabbehof in Dordrecht (www.zorggroepcrabbehoff.nl) vanwege haar inspanningen om deze organisatie te interculturaliseren. Deze inspanningen zijn in eerste instantie gericht op oudere Dordtenaren van Turkse afkomst. De activiteiten zijn op de werkvloer geïnitieerd en opgestart. Er wordt samen gewerkt met het Platform Turkse Dordtenaren.
- Samen Verder is een multiculturele thuiszorginstelling voor alle medelanders. Ook de medewerkers zijn van diverse afkomst. De instelling is HKZ-gecertificeerd. Samen Verder werkt met veel instellingen samen en participeert in bredere projecten. Samen Verder heeft een lage drempel voor allochtone patiënten waardoor de

onderbenutting van zorg bij allochtone zorgbehoeftigen vermindert.

- Sandra Veldbloem is teammanager van de kleinschalige woonvorm Anton de Kom en van de dagbesteding Kraka-e-Seva voor Surinaamse ouderen in Amsterdam-Zuidoost. Samen met medewerkers, familie en vrijwilligers organiseert zij tal van activiteiten voor deze ouderen die lijden aan dementie.
- Un Weki is een door de Stichting Miracles by Appointment ontwikkelde lesmethode die zeer geschikt is voor mensen van diverse culturen en religieuze achtergronden, van verschillende niveau's van scholing en voor mensen met psychosociale belemmeringen. Un Weki biedt deelnemers de mogelijkheid zich fysiek, mentaal en psychologisch te ontwikkelen om een actieve participatie in de Nederlandse samenleving te bevorderen.
- Weten over Vergeten (www.alzheimer-nederland.nl/hulp-en-advies/activiteiten/voorlichting-aan-migranten.aspx) is een project van Alzheimer Nederland met als doel om binnen migrantengroepen de kennis over dementie en kennis over de mogelijkheden voor hulp te vergroten en openheid te stimuleren. De succesfactoren van dit project zijn een regionale aanpak, werving en voorlichting door mensen uit de eigen cultuur, samenwerking met (migranten)organisaties en voorlichting in een neutrale, maar vertrouwde omgeving.
- Zorg buiten de kaders (<http://amanonline.nl/pages/4/projecten.html>) is een gemeenschappelijk project van een aantal Marokkaanse organisaties, twee achterstandsfondsen en het Slotervaartziekenhuis gericht op kwaliteitsverbetering van de eerstelijnsgezondheidszorg. Dit wordt bereikt door scholing, samenwerking en kennisuitwisseling tussen Nederlandse huisartsen en praktijkondersteuners en artsen in Marokko. Hiertoe zijn twee studiereizen naar Marokko georganiseerd en een congres voor Marokkaanse en Nederlandse artsen in Rabat. De daar geformuleerde aanbevelingen worden nu uitgevoerd en verder uitgewerkt.

De drie projecten die bij de beoordeling door de jury het hoogst scoorden zijn:

- Leven met mensen met een beperking

In het kader van een eerder project in Rotterdam is in 2009 een methode ontwikkeld met als doel het thema ziekte en beperking bij migranten bespreekbaar te maken en hen te informeren over de mogelijkheden die er in de zorg en hulpverlening zijn. In 2009 startte Selina van Ooijen met het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten volgens deze methode.

Oordeel jury:

De jury waardeert in dit project de daadwerkelijke samenwerking met een groot aantal gezondheidszorg- en welzijnsorganisaties. Vanuit de groepsessies worden de bezoekers ook individueel benaderd en toegeleid naar de voor hen relevante zorg. De jury kent aan Leven met mensen met een beperking de derde plaats van de prijswinnaars toe.

- Stichting Allochtonen en Kanker (SAK)

Het in 2007 opgerichte SAK (www.stichtingak.nl) speelt een actieve rol in de begeleiding en doorverwijzing van allochtone kankerpatiënten. Meer dan 50 vrijwilligers zijn in acht regio's en tien gemeenten actief met o.a. het organiseren van inloopsprekken, lotgenotencontact, patiëntenbezoek, voorlichting en telefoonlijn.

Oordeel jury:

De jury is onder de indruk van het grote aantal vrijwilligers vanuit de doelgroep, dat bij SAK actief is. Naast de activiteiten voor de patiënten houdt SAK zich ook bezig met het geven van voorlichting aan andere organisaties en professionals. De jury kent aan SAK de tweede plaats van de prijswinnaars toe.

- Şefkat

Şefkat is één van de experimenten van het Transitieprogramma in de langdurende zorg. In mei 2009 is in Noord Brabant Dagverzorging Şefkat van start gegaan voor allochtone ouderen die lijden aan dementie. Samen met Alzheimer Nederland is een Alzheimer theehuis opgezet. Onlangs is het Zorghuis Şefkat geopend. De bevindingen, ervaring en onderzoeksresultaten van Şefkat zijn gebundeld in de vorm van leerproducten die voor iedereen beschikbaar zijn op www.sefkat.nl. Het project heeft geleid tot instroom van 12 allochtone leerlingen die opgeleid worden tot verzorgende.

Oordeel jury:

De jury beoordeelt het opzetten van voorzieningen voor allochtone patiënten met dementie, in een omgeving waarin geen zeer grote concentraties allochtonen aanwezig zijn, bijzonder positief. Juist dementerende mensen, die hun recente geheugen als eerste verliezen, hebben behoefte aan een hen vertrouwde omgeving waar in een voor hun bekende taal gesproken wordt. De integrale samenwerking met andere zorginstellingen, welzijnsinstellingen, maar vooral ook de opleidingen waardeert de jury positief.

Wij zijn bijzonder verheugd om dit jaar de Avicennaprijs uit te reiken aan Şefkat!